

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

ОФИЦИАЛЬНЫЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОГО ОРГАНИЗАЦИОНА УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ
В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ ПІК XXXI Число 31. Джерзі Сіті, Н. Дж., вівторок, 6 лютого, 1923. VOL. XXXI. No. 31. Jersey City, N. J., Tuesday, February 6, 1923. THREE CENTS

ЗА 6 ДНІВ

КІНЧИТЬСЯ ЗБІРКА НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ!

Українські громади: Візьміться сейчас до діла, щоб виконати сей народний обов'язок, який на Вас полягає!
Поспішіться, аби до 12-ого лютого с. р. довершити 30,000-ний Фонд!

ІКІЙНИЙ ЗЕМЛЕТРУС

ПІД ТИХИМ ОКЕАНОМ

ГОНОЛЮЛЮ, 3. лютого. — Величезні простори Тихого Океану довкола Гавайських островів були нині заворушені бурєю, що повила на наслідком вітру, але порушення морського дня. Філі, що місцями досягали висоти 15 сіль, вдаряли на острови, спричиняючи багато шкоди та вбиваючи багато людей.

Американські сейсмографічні стації (що слідує за потрясіннями землі) зафіксували сильні потрясіння землі на яких 5 тисяч миль від Вашингтону. Потрясіння тривали понад три години.

В сейті каліфорнії почав працювати вулкан Ласен Пік, одинокий неактивний вулкан в Злучених Державах. З гори вилетіла хмара диму та пополу, котра вкривала верх гори.

Шкода, викликана землетрусом по різних островах Тихого Океану, вийняла понад мільон доларів.

УКРАЇНСЬКІ ТОВАРИСТВА НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ.

1. МІСЦЕВИЙ ЗАПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ МІС РАКС. ПА. пересилаючи ДЕВ'ЯТЬДЕ-
СЯТЬ ДОЛАРІВ на Негайну Допомогу пише:

Вважаємо, що під теперішню пору збірка на Фонд Негайної Допомоги не справа найваж-
кіша, яку повинні поперти всі Українці, а особливе ті, що zorganizовані на товариствах. Щоби
не тільки писати гарні слова, але й ділом дати добрий примір другим переслаємо від себе
90. дол. для нашого Правління на боротьбу з виволочення Рідного Краю.

2. УКРАЇНСЬКЕ СПІВАЧЬКО-ДРАМАТИЧНЕ ТОВАРИСТВО „БОЯН" В КЛІВЛЕНД, О.
пише:

На-заслання нашого Товариства рішено вислати в нашій касі суму ЦІНЬДЕСЯТЬ
ДОЛАРІВ на Фонд Негайної Допомоги. Наші Товариства в Клівленді є понад 20. Якщоби всі
вони зжилися від себе відповісти жертви, то наша громада становила б збірку на Фонд на пер-
шіх місцях.

Нумо до діла! Станьмо на першіх місцях то не тільки! Нехай клятий Лях знає, яке в нас
завзяття. А пам'ятаймо, що тільки завзяття зможемо добути собі волю.

МИХАЙЛО ГУЛЬ, секретар.

3. БРАТСТВО СВ. АРХ. МИХАЙЛА В ЛІТЛ-ФОЛІС, Н. Я. пише:

ХТО СЛІДУЄ?

ПОЛЬСЬКІ АРТИСТИ

НА ЛАСКАВИМ ХІБІ

Група польських артистів має
внести у варшавському сеймі
проект такого закону: „Висо-
кий сейм зволить ухвалити.
Кожний артист-творець, що по-
кінчив 60 рік життя, ціле своє
життя публічно виступав зі
своєю творчістю а не має май-
на, яке б вистало йому на у-
держання, одержить з держав-
ного скарбу субвенцію у висоті
емеритури старшого держав-
ного урядника. Після обчис-
лень зразу кандидатів до такої
субвенції є в Польщі менше а-
ніж 25, супроти чого пере-
вешення того проекту не обтя-
жить надмірно державного бу-
джету“.

ЗЕЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА В ТИШЕВІ

Нічю з 7. на 8 грудня найва-
ж на стації в Тішеві поїсний поїзд
ч. 906. на товарний, при
чому частинно знищено чотири-
налізть возів товарного поїзду.
З людей не померли ніхто.

МІЛІОНОВА КРАДІЖ В ГАЛИЧІ

Одногодінюї ночі невідомі гра-
бітники вломилися до окремо-
го магаз. в Галич. заволоділи
вільним 12,000,000 м. п. в котрих-
то в величезній кількості знепо-
чищеного там срібла та золота.
На місце злочину виїхало кіль-
ком урядників таємничого полі-
ції.

ПОВІСІВ В ТЮРЕМНИ КЕЛІ

„Одні примовляють польська
поліції в Лодович останнього
банда Пятрова, який до-
даний час ізолює охочий.
На другий день по арештуван-
ню Петрова повісився в тюрмі“.

ДЕ БУДЕ У. Н. ХОР?

ВЕРНАУР

West. 7—Louisville, Ky. Kotar Temple
Thurs. 8th—Indianapolis, Ind. (?)
Cable Telegraph
Fri. 9th—Cincinnati, O. (?) Emery
Auditorium
Sat. 10th—Dayton, O. (?) Memorial
Hall of Columbus (?)
Sun. 11th—Cleveland, O. Masonic
Temple
Mon. 12th—Toledo, O.
Tues. 13th—Ann Arbor, Mich. Hill
Auditorium
Wed. 14th—Elyria, Mich. (?)
Thurs. 15th—St. Wayne, Ind. Majestic
Theatre
Fri. 16th—Butler, Pa. (?)
Sat. 17th—Pittsburgh, Pa. Syria Mosque
Sun. 18th—Youngstown, O.
Mon. 19th—Erie, Pa. (?) Park Theatre
Tues. 20th—Buffalo, N. Y. Elmwood
Music Hall
Wed. 21st—Rochester, N. Y. Eastman
Theatre
Thurs. 22nd—Auburn, N. Y. Auditor-
ium
Fri. 23rd—Ithaca, N. Y. Cornell Uni-
versity
Sat. 24th—Utica, N. Y. Utica State
Theatre
Mon. 25th—Binghamton, N. Y. Kale-
ral Temple
Tues. 26th—Scranton, Pa. Town Hall
Wed. 27th—Pottsville, Pa. Hippodrome

ЗРІСТ ДОРОЖЧЕНІ

В ГРУДНІ М. Р.

Варшавський часопис подає,
що щорічний статистичний
звіт уряд очікує зрост
доходів в грудні м. р. у відно-
шенні до листопада о 35 проц.
Такі обчислення в Познані
Лодзі вивели ще видний про-
ект.

ЗЕЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА

В СУДОВІ ВІСНІ

Для 4. грудня заарештовані
двоє в Лодові останнього поїзду
на стації Сукова Віснї з то-
варним вантажем. Понавним
видачки не було. Причину за-
рашеня ми установити неможемо.

ЛОЗАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ РОЗБИТА

ЛОЗАН, 4. лютого. — Лозанська конференція, котра
мала завести мир в Малій Азії та на Балкані, розбилася нині,
не осмілюючи своєї цілі.

Конференція розбилася через те, що Турки не захотіли
підписати пропозицій ім аліянтами умов. Спеціальний Тур-
еччина протримався двома точками аліянтів, а то: воєна не хо-
діла призначити концесій, улічених рішеним аліянтами урядом
та приватним підприємствам схищеням султаниським урядом, а
вітак не хотіла призначити жинучим в Туреччині громадянам
чужих держав права судитися своїми, а не турецькими судами.

Коли турецькі представники заявили, що вони ніяк не під-
пишуть згаданих точок та покидають конференцію, представ-
ники аліянтів і Америки апелювали до Турків не зривати кон-
ференції, але їх напалання на ніщо не придалось. Турки заяв-
или, що вони годяться на 80 процент умов аліянтів, а другі 20
можуть іждати кращого часу.

ЛІТВА ДІСТАЛА УЛЬТИМАТ АЛІЯНТІВ

КОВНО, Литва, 3. лютого. — Литовський міністер Заг-
раничних справ дістав нині ультимат аліянтів, в котрім вони до-
магаються, аби Литва віддала їм оруду Мемеліт-шт-бурушні
війська та розважала уряд Симоніска і „Комітет для спасіння
Малой Литви“. Ультимат предлажили спільно представники
Англії, Франції та Італії.

Аліянти грозять в своїй ноті, що коли Литва не послухає
приказу аліянтів до сімх днів, то аліянти зривуть з Литвою
дипломатичні зносини та віддадуть справу до порушення Лілі
Народів. Нота обжаловує Литву, що се вона організувала, ви-
чала та піддержувала гіршині збройні влідлі, що наклали на
Мемель.

Литовський уряд, подаючи до публічного відома про алі-
янтську ноту, долав віл себе, що всі обмовлення аліянтів непра-
дичні та що литовський уряд, хоча він бажає вважати волю алі-
янтів, не може цього зробити мимом своєї найкращої волі.

БУРЛИВЕ ЗАСІДАННЯ ЛІГІ НАРОДІВ ЧЕРЕЗ

ЛИТОВСЬКО СПРАВУ

ПАРИЖ, 3. лютого. — Литовсько-польське непорозуміння
за литовську столицю Вільну стало нині основною незвичайно
гормої дебати на Раді Ліги Народів, серед котрої апали навіть
погрозні війни.

Ходило в дебаті за справу нейтрального поля мени
литовськими та польськими аліянтами, стоячим проти себе в око-
лиці Вільни. Бельгійський делегат Гіманс предлажило пропо-
зиції, якии прочитали сей округ зі зборишми громади, і збори-
сї проекту прийняли. Польський делегат Ашкеназ сейчас ври-
няє ухвалу, а литовський делегат Сізімаськіс заявив, що Лі-
тва йл приняти не може. Тої французький представник Віє-
ліні загрозив Литві, що в разі несприяття нею рішених зборі
Ліги, вона буде примушена поступити після постанови статуту,
себто здрядити зрівнені економічні та політичні зносини
з Литвою, себто просто віддати їй віл сїєї. На се литовський
представник погнав і заявив, що Литва виконає рішення Ліги.

АЛІЯНТИ ЗАНЕПОКОЄНІ ДІЯЛЬНОСТЮ БУДУЩОГО

НІМЕЦЬКОГО КРОНПРИНЦА

ТАГА, Голандія, 4. лютого. — Аліянтські уряди мають бу-
ти поважно занепокоєні заміченому рухливості будуючого ні-
мецького наслідника престоло, котрий посланими діями має
видіяти до німецької границі та зновлятися з простанками
німецьких монархістів.

Принц будуючого німецького цїсаря, котрі гарантували
йому захоплення в Голандії, мали зажадати від будуючого кнає-
ра та його сїти аністєсия свого поведєння.

Голандський уряд заривав сїлєство щодо чукот про интри-
ги німецьких монархістів.

ФРАНЦІЯ ОКУЛУЄ ЗІСВ 2 НІМЕЦЬКІ МІСТА

ПАРИЖ, 4. лютого. — Французьке міністерство війни до-
носить, що французькі війська заняли нині два німецькі міста
Оффенбург та Аннебаєрх, себто в той спосіб дістати собі
важкі залячки популяції та перетини німецьку залячку до
ліно, що веде з великого німецького міста-Франкфурта до
Шпайєрґа.

В той спосіб Франція перетала взаємну артерію зносин Ні-
меччини з Галлією та Шпайєрґом.

Заняті викликало серед Німців велике заворушення.

60,000 СІЛІСНІВЦІВ В БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ТЮРМАХ

ПАРИЖ, 4. лютого. — Один московський делегат на соці-
альністичний конгрес в Лав записав на конгрес, що уряд Лєніна
покладе собі за задумку знищення соціалізму на цілій тери-
торії, відкавши мала Москви. В теперішню пору має бути в
московських тюрмах понад 60,000 сїліснївцї.

КОШТИ АМЕРИКАНСЬКОГО УРЯДУ ЗА ВЕДЕННЯ ЗЕЛІЗНИЦЬ В ЧАС ВІЙНИ

ВАШІНГТОН, 3. лютого. — Генеральний урядовий дирек-
тор залізниць предлажило конгресові заїт, після котрого кошти
ведєння залізниць під час війни коштували 1 мільярд 800 міль-
онів доларів.

ГАРДІНІ ШЕ ХОЧЕ РЯТУВАТИ ДОПОМОГУ ДЛЯ КОРАБЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

ВАШІНГТОН, 3. лютого. — Президент Гардінг збирається
вінісєсти до конгресу зі ще одним законом ухвалення: по-
першого пня проєкта закону про піддержку корабельних під-
приємств, проти котрого в обох палатах конгресу існує по-
важна опозиція.

РУХ В ПРОМИСЛАХ

ВАШІНГТОН, 3. лютого. — Секретар-скарбник департа-
менту будівельних юній при Американській Федералії Праці
видав публічний розрахунок, яким він хоче довести, що в Злу-
чених Державах є тепер більше будівельних ремісників, як аме-
риканських будівельних промишлєс може зняти.

На тіл основі згаданий департамент виступає проти ага-
ції за популяцією більше фаворних робітників в Європі.
Обчислення департаменту показує, що всі галузи бу-
дівельних робітників з великим мільярем та півмільяром ро-
бітників, відчувують до певного степеня безробіття.

СПРАВЯ КРАВЕЦЬКОГО СТРАЙКУ В НЬЮ-ЙОРКУ

НЬЮ-ЙОРК, 3. лютого. — Генеральний страйковий комітет
злученої ралії кравецьких робітників на своїм щорічному за-
сіданні дав конгестом 7 осіб необхідне право, заривати
страйку 30,000 кравецьких робітників в Нью-Йорку.

Урядники кий предлажило конгестом заїт з переговорів
з представниками кравецької боси, а збори, докидаючи про
зрівнені переговори боси, сейчас рішили заривати страйку.
Коли до страйку пішли, то не помітили скоріє як а
середу рані.

ВИЙШЛА З ДРУКУ ДАВНО ОЧІКУВАНА

НОВА РАХУНКОВА КНИЖОЧКА

з інформаціями в українській мові з додатком духів нікових відомостей

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

Заказовані пославати разом з грошии на адресу:

Негайно! Допомоги Рідному Краєви. Гроші ті мають бути якості Галичини Урядом, якого головою є Др. Євген Петрушевич, на боротьбу з виселенням Галичини з під ляхського наїзду. Погварьку прошу мені прислати на таку адресу:

